

Programowanie w Logice

Działanie Prologu

Przemysław Kobylański
na podstawie [CM2003]

Działanie Prologu

Staż

- ▶ Stałe nazywają konkretne obiekty lub konkretne relacje.
- ▶ Istnieją dwa rodzaje stałych: atomy i liczby.
- ▶ Przykłady atomów:
`lubi maria jan książka wino posiada może_ukraść`
- ▶ Specjalne symbole `?` i `:` to również atomy.
- ▶ Atomy alfanumeryczne zaczynają się małą literą.
- ▶ Atomy zawierające symbole składają się tylko z symboli.
- ▶ Atomem jest również dowolny ciąg znaków ujęty w apostrofy.
- ▶ Kolejne przykłady atomów:
`a void = 'Jan Kowalski' --> jan_kowalski ieh2304`
- ▶ To nie są poprawne atomy:
`2304ieh jan-kowalski Void _alfa`
- ▶ Przykłady liczb:
`-17 -2.67e2 0 1 99.9 512 8192 14765 67344 6.02e-23`

Działanie Prologu

Składnia

- ▶ Programy Prologu składają się z *termów*.
- ▶ Term to *stała*, *zmienna* lub *struktura* (term złożony).
- ▶ Term zapisuje się jako ciąg znaków.
- ▶ Znaki podzielono na cztery kategorie:

```
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
+ - * / \ ~ ^ < > : . ? @ # $ %
```


Działanie Prologu

Zmienne

- ▶ Zmienne mają postać atomów ale ich nazwy zaczynają się od wielkiej litery lub podkreślenia.
  - ▶ Zmienną należy traktować jak zastępstwo obiektu, którego nie możemy w danej chwili nazwać.
  - ▶ Gdy nazwa zmiennej nie ma znaczenia bo nie będziemy używać jej wartości, to można użyć *zmiennej anonimowej* zapisanej jako znak podkreślenia.
- ?- lubi(jan, _).

Działanie Prologu

Znaki

```
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
! " # $ % & ' ( ) = - ~ ^ | \ { } [ ] _ ' @ + ; * :
< > , . ? /
```


Działanie Prologu

Równość i unifikacja

?- $X = Y$.

- ▶ Prolog stara się *dopasować* X i Y .
- ▶ O unifikacji można myśleć jako o próbie *uczynienia* X i Y *równymi*.
- ▶ Predykat *równości* jest predykatem wbudowanym.
- ▶ Działa tak, jakby był zdefiniowany za pomocą faktu:

$$X = X.$$

Działanie Prologu

Operator

- ▶ Zamiast funktorów przed składnikami wygodniej czasami pisać operatory między argumentami:
- ▶ Operatory nie powodują wykonania jakichkolwiek obliczeń.
- ▶ W Prologu $3+4$ nie jest równoważne z 7 , jest to inny zapis termu $+(3, 4)$.
- ▶ Aby poprawnie zinterpretować term zawierający operatory musimy znać ich: położenie, priorytety i łączność.

Działanie Prologu

Równość i unifikacja

?- jedzie(student, rower) = X.

```
X = jedzie(student, rower).
```

```
?- jedzie(student, rower) = jedzie(student, X).
```

X = rower.

?- a(b, C, d(e, F, g(h, i, J))) =

$$a(B, c, d(E, f, g(H, i, j)))$$
$$C = c,$$
$$F = f,$$
$$J = j,$$
$$B = b,$$
$$E = e,$$
$$H = h.$$

Arytmetyka

Poniższe operatory można zapisywać między dwoma wyrażeniami arytmetycznymi i porównywane są ich wartości liczbowe:

$X ::= Y$	X i Y są tą samą liczbą
$X \neq Y$	X i Y są różnymi liczbami
$X < Y$	X jest mniejsze od Y
$X > Y$	X jest większe od Y
$X \leq Y$	X jest mniejsze lub równe Y
$X \geq Y$	X jest większe lub równe Y

W porównywanych wyrażeniach wszystkie zmienne muszą mieć już wcześniej nadane wartości liczbowe.

A set of navigation icons typically found in Beamer presentations, including symbols for back, forward, search, and other slide controls.

Arytmetyka

```
książe(X, Y) :-
    włada(X, A, B),
    Y >= A,
    Y <= B.

?- książę(cadwallon, 986).
true.
?- książę(rhodri, 1979).
false.
?- książę(X, 900).
X = anarawd ;
false.
?- książę(X, 979).
X = lago_ap_idwal ;
X = hywel_ao_ieuaf ;
false.
```

◀ ◻ ▶ ◀ ▢ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ 🔍 ↺

Arytmetyka

```
% lata panowania walijskich władców
włada(rhodri,      844, 878).
włada(anarawd,     878, 916).
włada(hywel_dda,   916, 950).
włada(lago_ap_idwal, 950, 979).
włada(hywel_ap_ieuaf, 979, 985).
włada(cadwallon,   985, 986).
włada(maredudd,    986, 999).
```

Kto był księciem w danym roku?

X był księciem w roku Y, jeśli:
X panował między rokiem A i B oraz
Y mieści się między A a B z tymi latami włącznie.

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ≡ ≡ ↺ 🔍 ↻

Arytmetyka

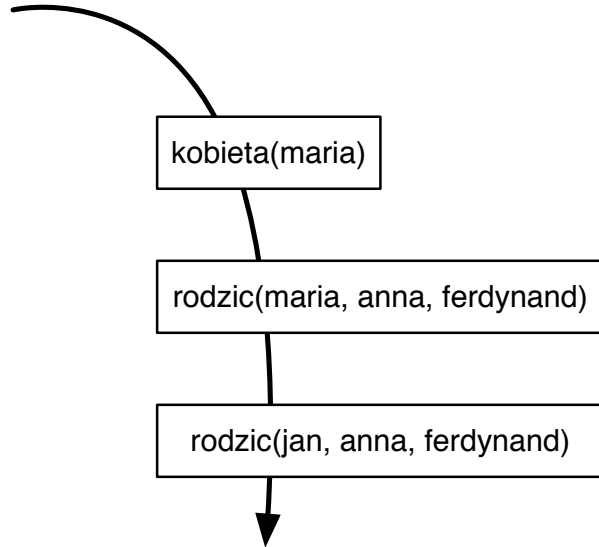
```
% populacja w milionach w roku 1976
populacja(usa,      203).
populacja(indie,    548).
populacja(chiny,    800).
populacja(brazylia, 108).
% obszar kraju w milionach mil kwadratowych
obszar(usa, 3).
obszar(indie, 1).
obszar(chiny, 4).
obszar(brazylia, 3).
% gęstość zaludnienia
gęstość(X, Y) :-
    populacja(X, P),
    obszar(X, A),
    Y is P/A.
```

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ≡ ≡ ↺ 🔍 ↻

Działanie Prologu

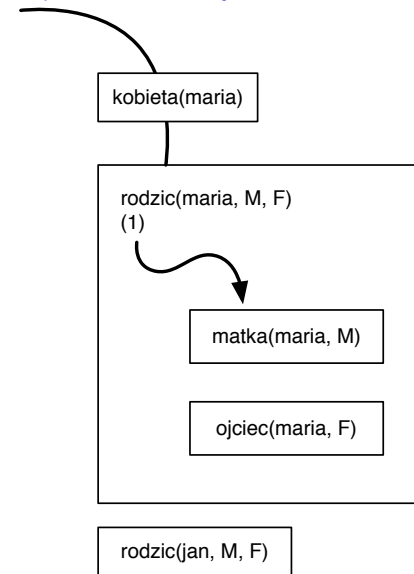
Udane spełnienie koniunkcji celów

Sekwencja spełnionych celów, zmienne zostały już ukonkretnione.

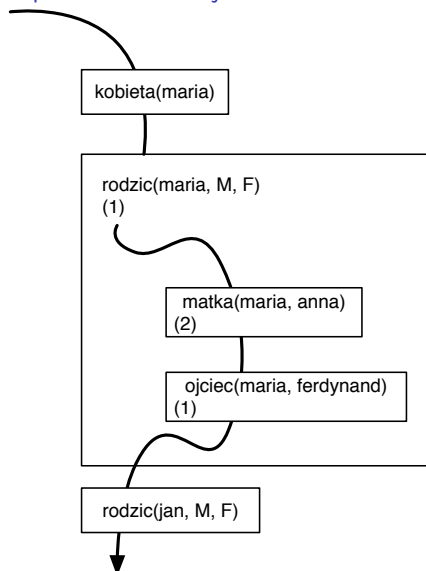
Działanie Prologu

Udane spełnienie koniunkcji celów

Działanie Prologu

Udane spełnienie koniunkcji celów

Działanie Prologu

Udane spełnienie koniunkcji celów

```
?- trace.  
true.
```

```
[trace] ?- kobieta(maria), rodzic(maria, M, F), rodzic(jan, M, F).  
Call: (8) kobieta(maria) ? creep  
Exit: (8) kobieta(maria) ? creep  
Call: (8) rodzic(maria, _G16787, _G16788) ? creep  
Call: (9) matka(maria, _G16787) ? creep  
Exit: (9) matka(maria, anna) ? creep  
Call: (9) ojciec(maria, _G16788) ? creep  
Exit: (9) ojciec(maria, ferdynand) ? creep  
Exit: (8) rodzic(maria, anna, ferdynand) ? creep  
Call: (8) rodzic(jan, anna, ferdynand) ? creep  
Call: (9) matka(jan, anna) ? creep  
Exit: (9) matka(jan, anna) ? creep  
Call: (9) ojciec(jan, ferdynand) ? creep  
Exit: (9) ojciec(jan, ferdynand) ? creep  
Exit: (8) rodzic(jan, anna, ferdynand) ? creep  
M = anna,  
F = ferdynand.
```

```
[trace] ?- notrace.  
true.
```

Działanie Prologu

Cele i nawracanie

Rozpatrzmy następujący prosty program:

$$p(a) .$$
$$p(b) \cdot$$
 $q(b)$. $q(c)$.

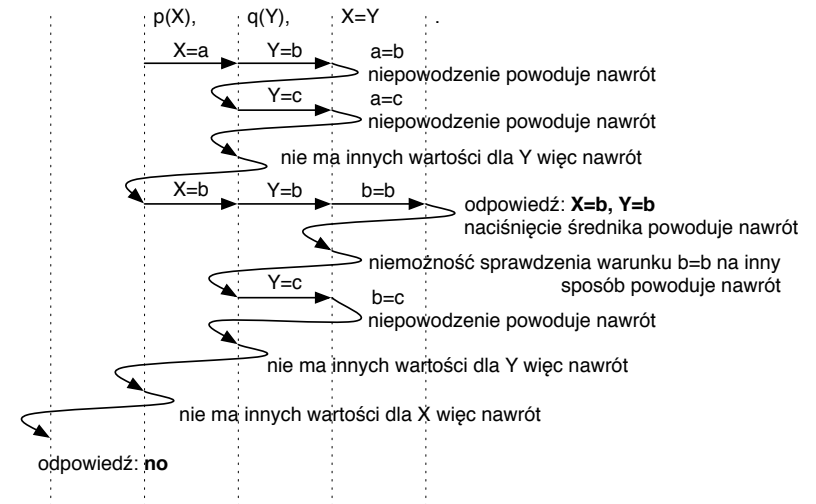
Zadajmy cel:

$$?- p(X), q(Y), X = Y.$$

Odpowiada on poszukiwaniu części wspólnej zbiorów $\{a, b\}$ i $\{b, c\}$.

Działanie Prologu

Cele i nawracanie

(rys. własny)

Działanie Prologu

Cele i nawracanie

```
[trace]  ?- p(X), q(Y), X = Y.
    Call: (8) p(_G2260) ? creep
    Exit: (8) p(a) ? creep
    Call: (8) q(_G2262) ? creep
    Exit: (8) q(b) ? creep
    Call: (8) a=b ? creep
    Fail: (8) a=b ? creep
    Redo: (8) q(_G2262) ? creep
    Exit: (8) q(c) ? creep
    Call: (8) a=c ? creep
    Fail: (8) a=c ? creep
    Redo: (8) p(_G2260) ? creep
    Exit: (8) p(b) ? creep
    Call: (8) q(_G2262) ? creep
    Exit: (8) q(b) ? creep
    Call: (8) b=b ? creep
    Exit: (8) b=b ? creep

X = Y, Y = b .
```

Działanie Prologu

Cele i nawracanie

- ▶ Zwróć uwagę, że SWI-Prolog po znalezieniu pierwszej odpowiedzi nie kontynuuje poszukiwania następnej, bo wie, że jej nie ma.
- ▶ Ten sam cel można zapisać prościej i uzyskać odpowiedź jeszcze mniejszą liczbą nawrotów:

```
[trace]  ?- p(X), q(X).
    Call: (8) p(_G2260) ? creep
    Exit: (8) p(a) ? creep
    Call: (8) q(a) ? creep
    Fail: (8) q(a) ? creep
    Redo: (8) p(_G2260) ? creep
    Exit: (8) p(b) ? creep
    Call: (8) q(b) ? creep
    Exit: (8) q(b) ? creep
X = b.
```